

Leo Trotskij

Den katalanska nationalismens progressiva karaktär

17 maj 1931 [Utdrag ur brev till ”kamraterna i Madrid”]

Vad den Katalanska federationens sk nationalism beträffar, så är det en mycket viktig och allvarlig fråga. Misstag på denna punkt kan få ödesdigra konsekvenser.

Revolutionen i Spanien har ställt alla frågor med förnyad styrka, inklusive den nationella frågan. Den främsta bäraren av nationella tendenser och illusioner är den småborgerliga intelligentsian, som strävar efter att finna stöd bland bönderna mot storkapitalets och den statliga byråkratins centraliserande roll. I nuvarande skede medför småbourgeoisins ledande roll i den nationella befrielseörelsen – som i varje revolutionär demokratisk rörelse i allmänhet – oundvikligen att det i rörelsen införs talrika fördomar av olika slag. Från denna källa sipprar nationella illusioner även in bland arbetarna. I allmänhet och i det stora hela är detta för närvarande förmodligen fallet i Katalonien, kanske även i Katalanska federationen. Men detta minskar på intet sätt den katalanska nationella kampens *progressiva, revolutionärt demokratiska* karaktär – mot den spanska stormakts-chauvinismen, borgerliga imperialismen och byråkratiska centralismen.

Man får inte för ett ögonblick glömma att Spanien i sin helhet och Katalonien i synnerhet för närvarande inte styrs av katalanska nationella demokrater, utan av spanska borgerliga imperialister i allians med storgodsägarna, gamla byråkrater och generaler, och med stöd av de spanska nationella socialisterna. Hela detta sällskap står å ena sidan för ett fortsatt underkuvande av de spanska kolonierna, och å den andra för maximal byråkratisk centralisering av Spanien självt, dvs. för den spanska bourgeoisins undertryckande av katalaner, basker och övriga nationaliteter. I detta utvecklingsskede, med den givna kombinationen av klasskrafter, utgör den katalanska nationalismen en progressiv revolutionär faktor, den spanska nationalismen en reaktionär imperialistisk faktor. Den spanske kommunist som inte förstår denna skillnad, bortser från den, inte lyfter fram den i förgrunden, utan tvärtom anstränger sig för att förringa dess betydelse, riskerar att bli en omedveten agent för den spanska bourgeoisin och bli förlorad för den proletära revolutionens sak.

Vad är faran med småborgerliga nationella illusioner? Att de kan splittra det spanska proletariatet utefter nationella skiljelinjer, vilket är en mycket allvarlig fara. Men det finns bara ett sätt för de spanska kommunisterna att framgångsrikt bekämpa denna fara: genom att skoningslöst fördöma det våld som utövas av den härskande nationens bourgeoisin och på så sätt vinna den förtryckta nationalitetens proletariats förtroende. Varje annan politik skulle vara liktydig med att stödja den härskande nationens imperialistiska bourgeoisins reaktionära nationalism mot den revolutionära demokratiska nationalismen hos småbourgeoisin i en förtryckt nation.

Översättning: *Martin Fahlgren*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Spanien](#)